

Ferenc Szalvátor Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) A komoly idők és a világháború roppant eseményei mellőzni parancsolják a külsőségek azokat a megnyilvánulásait, a pompának és dísznek azt a formáját, amely békés időben e város fölött volna, hogy méltóképpen fogadhassa fejedelmi vendégét, **Ferenc Szalvátor** főherceget, a hadsereg egészségügyi főfelügyelőjét. Csönd és külső zaj nélkül látogatott el hozzánk a főherceg és a hódolat, a tisztelet, amellyel magas személve iránt viseltetik e város polgársága, csupán a szívekben nyilvánkozott meg.

Nagy és fáradságos munkát teljesíteni volt Szegeden a főherceg. Egy napot töltött itt, amely napnak minden órája, minden perce a munkáé, a kötelességé volt. Mint a hadsereg egészségügyi főfelügyelője, a katonai egészségügyi intézményeket tekintette meg és erre fordította minden idejét. Szeged város hazafias közönsége lelkes szeretettel, hódolattal és mély örömmel köszöntötte ősi városának falai között a király vejét és tiszteleténél, hódolatánál talán csak elismerése volt nagyobb, amellyel a főhercegnek adózik, aki fáradhatatlan energiával és példátlan odaadással végzi nemes hivatását.

Ez a főherceg-látogatás, Ferenc Szalvátor őfelségének mostani magyarországi körútja élénk bizonyossága annak, hogy a királyi család mily szívvel-lélekkel együtt érez az egész nemzettel e nehéz napokban és az az érintkezés, amely most mind gyakrabban történik fenséges urak és nemzet tagjai között, mind új, meg új kapcsolatokban az elszakíthatatlan lánchban, amely e nemzetet uralkodójához és annak családjához fűzi. Ferenc Szalvátor főherceg látogatásáról részletes tudósításunk a következő:

Szerdán reggel 7 óra 16 perckor érkezett be Szeged állomásra Ferenc Szalvátor főherceg külön vonata, amely egy mozdonyból, podgyász-, termes-, és első osztályú Pullmann kocsiból állott. A vonat a főnöki iroda előtt állott meg. A főherceg szárnysegéde és főudvarmester társaságában a vonaton fogyasztotta el reggelijét, majd pont 9 órakor a vonat megindult és az állomás-épület másik végén úgy állott meg, hogy a főherceg kocsijából egyenesen a harmadosztályú váróteremből alakított betegnyugvó állomáshoz lehetett kiszállni.

Itt állottak fel azok a kizárólag hivatalos személyiségek, akik a fenséges ur fogadására megjelentek. Ezek: **Karg** János báró altábornagy, kerületi parancsnok, **Cicatricis** Lajos dr. főispán, **Szabó Popp** Károly vezérkari százados, **Czakó** László dr. főtörzsorvos, **Bárdoss** Béla állomástiszt, **Melkus** Oszkár vasuti állomásparancsnok, **Korbuly** az állomásparancsnoksághoz beosztott hadnagy, **Uray** Zoltán üzletvezető, **Szabó** György állomásfőnök, **Bokor** Pál polgármester-helyettes, **Somogyi** Szilveszter dr. főkapitány, **Gaal** Endre dr. tanácsos, **Szalay** József dr. főkapitány-helyettes, **Faragó** Ödön dr. tiszti főorvos, **Károlyi** Gyula gróf, **Gerliczy** Félix báró, **Veress** Károly lovag, **Worzikovszky** Károly özvegye, **Horváth** Lajosné, **Eisenstein** Jakab dr., **Lugosi** Döme dr., **Aigner** Károly dr. és **Rózsa** Béla. Amikor a vonat a betegnyugvóhoz ért, a főkallauz kinyitotta a termes kocsit ajtaját, jelentést tett a kocsiban a főhercegnek, akinek magas, erőteljes, egészségtől duzzadó alakja nyomban ezután megjelent a kocsijában. Ünnepléses éljenzés fogadta. A főherceg piros pozsgás arcáról derült kedély sugárzott le, lík szemei élénken villogtak, fekete haja erősen őszesedő, cvilkert hord, tartása katonás. Az éljenzést tisztelegéssel köszönte meg a főherceg, aki után a kocsiból **Lederer** Manó báró ezredes, főudvarmester és **Brinzev** őrnagy, szárnysegéd — aki a 46. gyalogezrednél szolgált és most is annak kötelékébe tartozik — szállt ki.

Legelőször **Karg** báró, **Czakó** dr., **Bárdoss** és **Gerliczy** báró jelentkeztek őfelségénél. **Karg** báró ezután bemutatata **Cicatricis** főispánt, aki rövid magyar nyelvű beszédben üdvözölte a főherceget abból az alkalomból,

hogy nemes hivatása teljesítése közben Szegedre érkezett. A főherceg németül és igen röviden köszönte az üdvözlést. Mire a főispán a következő sorrendben mutatta be a megjelenteket: **Bokor** Pál, **Károlyi** Gyula gróf, **Somogyi** Szilveszter dr., **Gaal** Endre dr. **Faragó** Ödön dr., **Worzikovszky** Károly, **Horváth**né, **Veress** Károly, **Lugosi** Döme, **Eisenstein** Jakab dr., **Aigner** Károly, **Rózsa** Béla.

Ferenc Szalvátor a megjelentek majd mindegyikével váltott néhány szót. **Worzikovszky**nének előszóval megújította azt az üdvözlését, amelyet 35 éves jubileuma alkalmából sürgönyileg intézett hozzá. **Veress** Károlynál, a Vörös-Kereszt szegedi választmányának elnökénél az iránt érdeklődött, hogy az egyesületnek Szegeden hány tagja van.

— A múlt évben 355 volt, az idén 651 Fenség — válaszolt **Veress** Károly.

— Nagyon örülök a szép eredménynek — mondta a főherceg.

Lugosi titkárnál az egyesület vagyoni helyzete iránt érdeklődött **Ferenc Szalvátor**. Nagyon megörült, amikor meghallotta, hogy a szegedi közönség lelkesen és áldozatkészen adakozik a Vörös-Kereszt humanus céljaira.

Legvégül **Kun** Bélát, hódmezővásárhelyi országyűlési képviselőt, a Vörös-Kereszt ujonnan kinevezett megbízottját mutatta be a főispán a főhercegnek, aki ezután a katonai betegnyugvó állomást tekintette meg, ahol **Lederer** Dezső dr. jelentését fogadta. A Vörös-Kereszt betegnyugvójában **Vészits** Lajosné, özv. **Berdenitsné** és **Andrássy** Ferenc dr.-t mutatták be. A fenség érdeklődésére ezek a vezetők elmondták, hogy eddig a Vörös-Kereszt betegnyugvójában 654 beteg nyert ápolást és 19,982 adag ételt osztottak ki.

Az állomás előtt levő térre érve a betegszállításra berendezett villamos kocsikat tekintette meg a főherceg, akinek a főispán **Rosenfeld** Nándor, igazgatót és **Weiner** Miksa elnököt bemutatatta. A főherceg az igazgatónál élénken érdeklődött a betegszállítás módozatai iránt és nagyon megnyerte tetszését az a rendszer, amelyben ezt a kérdést Szegeden megoldották. Különös meglepetését fejezte ki afölött, amiről **Rosenfeld** igazgató és **Czakó** főtörzsorvos informáltak, hogy a Przemyslből éjjel egy órakor érkezett 2600 sebesültet hajnali 4 órára a vasut a város legkülönbözőbb részein levő kórházakba el tudta szállítani.

Ezután kocsira ült **Ferenc Szalvátor** főherceg kíséretével és a küldöttség tagjaival.

Elöl **Somogyi** Szilveszter dr. főkapitány haladt **Bárdoss** Béla százados állomástiszttel a város fogatán, a második kocsin **Ferenc Szalvátor** főherceg **Cicatricis** Lajos dr. főispánnal, majd **Károlyi** Gyula gróf kormánybiztos **Bokor** Pál lt. polgármesterrel, **Brinzev** Artur őrnagy, szárnysegéd **Gerliczy** Félix báróval, **Szabó-Papp** Károly vezérkari százados **Gaal** Endre dr. kulturtanáccsossal, **Czakó** László dr. főtörzsorvos **Faragó** Ödön dr. tiszti főorvossal, **Vörös** Károly dr. kurai bíró és végül a fogadó küldöttség tagjai vonultak föl a város kocsijain.

A vasuti internátusban levő szükségtertelékkórházban **Gidófalvy** Béla dr. törzsorvos, a szükségtertelékkórházak parancsnoka fogadta a főherceget, aki megtekintette a földszinti termeket és a műtőszobát, ahol ép egy amputált katona sebtét kötözték. A főherceg minden kórteremben megszólított anyanyelvén több sebesültet. A Vörös-Kereszt ipartestületi főkkórházában **Nónay** Dezsőné vezetőnő, **Nagy** Aladárné dr.-né helyettes vezetőnő, **Regdon** Károly dr. és **Kovács** József dr. orvosok fogadták a fenséget. **Szöke** Miklós sebesült fejtábláján ezüst vitézségi érem csillogott.

— Hol sebesültél meg, fiam? — Kérdezte a főherceg.

— Szerbiában.

— Miért kaptad a kitüntetést?

— Mert a legnagyobb tűzben és megsebesülve megmentettem a gépfegyvert és a municiót.

— Nagyon szépen cselekedtél, mielőbbi jobbulást, fiam.

A Vörös-Kereszt katolikus köri kórházában **Ringhoffer** Lajosné, **Schiffer** Alajosné és **Goldschmiedt** György dr. fogadták a fenséget, aki megtekintette a kórtermeket, a műtőszobát, a fürdőszobákat, majd távozása előtt a vendégkönyvbe a következőket írta:

Ferenc Szalvátor főherceg,

Szeged, I. 20. 1915.

A zsidó nőegyesületi kórházban özv. **Holtzer** Jakabné és **Szörffy** József dr. segédorvos fogadták a fenséget, aki innen a Nővédő Egyesület tiszti kórházához hajtatott. Itt **Raskó** Istvánné dr.-né, **Kószó** Istvánné dr.-né fogadta és kalauzolta a főherceget, aki mindegyik ágyánál megállt és a beteg tiszteket megszólítással tüntette ki. A szegediek közül **Molnár** László, 46. gyalogezredbeli hadnagynak mielőbbi jobbulást kívánt. **Kamp** Ferenc honvédhadnaggyal elbeszélgette sebesülése történetét és meglepetését fejezte ki afölött, hogy már két ízben visszament a harctérre. Zúzódásokkal és idegsoikk miatt felkérte a kórházban **Ördögh** Lajos dr. városi jegyző. Elbeszélte a fenségnek, hogy Szerbiában egyik rohamnál egy hetven méter magaslatról legurult és akkor sérült meg. **Raskó**né kérésére **Ferenc Szalvátor** főherceg az ápolónőkkel együtt a kórház egyik helyiségében lefénnyképeztette magát.

Az **Árpád** szabadkőműves páholy kórházában **Pálffy** József dr. fogadta és **Klein** Mór dr. kalauzolta a főherceget. A nagyterem szépsége, a berendezés mintaszerűsége és az ellátás kitűnősége valósággal meglepte a főherceget, aki elragadtatásának többször kifejezést adott és távozásakor meglepedését fejezte ki **Pálffy** dr.-nak. A babaképzőben **Mann** Jakab dr. fogadta a fenséget. A honvédsapátkórházban **Schramek** dr., a cs. és kir. csapátkórházban **Szántó** József dr. fogadta és kalauzolta a főherceget.

Délelőtti látogatásait a muzeumban végezte be **Ferenc Szalvátor** ahol **Tömörkény** István igazgató fogadta és kalauzolta. Megnézte a főherceg a képtárt, nagyon tetszettek neki a szegedi **Nyilassy** Sándor és **Pap** Gábor képei. Nagy érdeklődéssel szemlélte az éremtárt és az emléti gyűjteményeket. A könyvtárban az igazgató bemutatata a főhercegnek **Móra** Ferenc könyvtárost.

Déli 1 órakor a Kass-vigadó rokokó-termében a fenséges vendég tiszteletére a város ebédet adott. A berendezés pazar és emellett disztinált és rendkívül izléses volt. Lajos korabeli butorokból állt a berendezés, a falakat perzsa szőnyegek borították. Hivatalosak voltak az ebédre: a főispán, a katonai hatóságok parancsnokai, az egészségügyi intézmények orvosparancsnokai, a polgármester, a főkapitány, a főjegyző, Gaal tanácsos, a táblai elnök, a főügyész, Várhelyi, a város két országgyűlési képviselője, Kállai Albert, Károlyi Gyula gróf, **Gerliczy** Félix báró, a Vörös-Kereszt elnöke és a tiszti főorvos. A menü:

Zöldborsólevés

Pilseni sör

Kecsege hidegen mártással

Budai sashegyi

Bárányborda

Özgerinc és szelet

Olasz rizlingi

Spárga olasz módra

Fácánmell

Befőtt gyümölcs

Saláták

Littke Casino

Kugler

Gyümölcs

Kávé

Délután 3 órakor folytatta **Ferenc Szalvátor** főherceg a tartalékkórházakban látogatásait. Meglátogatta a vakok újszegedi intézetében, a felsőbb leányiskolában, a felső ipariskolában és a rókusai iskolában elhelye-